

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/61/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815217446
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815217446.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou vo veci starostlivosti o maloletú L. X., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka E. M., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. T. č. X/XX P., otec L. X., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. F. č. XXX, O. P. o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 12P 18/2014-28 zo dňa 12.5.2014 tak, že vyživovaciu povinnosť otca dieťaťa L. X., nar. XX.X.XXXX k maloletej L., nar. 10.12.1998 z v y š u j e s účinnosťou od 1.9.2015 zo sumy 150,- eur na 170,- eur, ktoré zvýšené výživné je p o v i n n ý platiť mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa kalendárneho mesiaca k rukám matky E. M., nar. XX.X.XXXX.

Zameškané výživné za obdobie od 1.9.2015 do 31.5.2016 vo výške 180,- eur je otec L. X., nar. XX.X.XXXX p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky dieťaťa E. M., nar. XX.X.XXXX . v pravidelných mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným, vždy do posledného dňa v mesiaci, s účinnosťou od júla 2016 s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 12P 18/2014-28 zo dňa 12.5.2014 vo výrokovej časti o výživnom.

Konanie o vzájomnom návrhu odporcu o zníženie výživného z a s t a v u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka návrhom zo dňa 29.10.2015 domáhala sa, aby vyživovacia povinnosť odporcu k maloletej L., naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 12P 18/2014-28 zo dňa 12.5.2014 sumou 150,- eur mesačne, bola s účinnosťou od 1.8.2015 zvýšená na sumu 250,- eur mesačne.

Návrh odôvodnila tým, že od doby posledného rozhodovania súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti na strane maloletej Jany došlo k podstatnej zmene pomerov. Navštevuje X. . ročník Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka č. 1, Prievidza. Zvýšili sa náklady na úhradu jej odôvodnených životných potrieb, ktoré nie je (navrhovateľka) schopná zo svojho príjmu uhradiť. Jej výchovno-vzdelávacie výsledky sú slabšie, v mesiaci auguste 2015 absolvovala reparát z matematiky a zo slovenského jazyka. Cestovné výdavky v súvislosti s prepravou na vyučovanie predstavujú sumu 25,- eur mesačne. Maloletá platí príspevok na suroviny, na hodinu technológie prípravy pokrmov. Je potrebné jej zakúpiť pracovné oblečenie - rondon a tiež obuv. Príspevok na stužkovú slávnosť predstavuje 40,- eur ročne. V intenzite raz za pol roka absolvuje vyšetrenia v alergologickej ambulancii, sú jej predpisované lieky s finančným doplatkom.

Odporca navrhol návrh zamietnuť. Uviedol, že z príjmu, ktorý dosahuje nie je schopný na maloletú Janu platiť zvýšené výživné.

Kolíznym opatrovníkom navrhol zvýšiť rozsah vyživovacej povinnosti odporcu s prihliadnutím na vek dieťaťa.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov dieťaťa, svedkyne T. X., oboznámením sa s pripojenými spismi, so správou o prešetrení rodinných pomerov, s odpoveďou na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne, s vyjadrením Okresného úradu, katastrálny odbor Prievidza, Okresného dopravného inšpektorátu Prievidza, Carcoustics Slovakia Nováky, s.r.o. Nováky, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, Workline, s.r.o. Praha, s lekárskou správou o zdravotnom stave dieťaťa, s prehľadom voľných pracovných miest, s vyjadrením zamestnávateľov, ktorí disponujú voľnými pracovnými miestami, s pracovnou zmluvou zo dňa 29.1.2016 uzavretou medzi People Capital CZ, s.r.o. Praha a odporcom, s vyjadrením Mi-King, s.r.o. Praha.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 12P 18/2014-28 zo dňa 12.5.2014 zrušil ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou L., nar. XX.XX.XXXX a schválil uzavretú rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa zveruje do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporca sa zaväzuje platiť výživné vo výške 150,- eur mesačne. Súčasne súd určil nad výchovou dieťaťa dohľad. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.5.2014.

V čase poslednej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti maloletá L. navštevovala 9. ročník základnej školy, trpela alergickým ochorením, z ktorého titulu náklady za predpísané lieky predstavovali sumu 50,- eur mesačne. Navrhovateľka bola poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 210,20,- eur a úrazovej renty 182,- eur mesačne. Zálohové platby za služby, poskytovanie ktorých je spojené s užívaním bytu platila vo výške 253,84,- eur mesačne. Odporca bol zamestnancom spoločnosti Mi-King, s.r.o. Praha, u ktorého zamestnávateľa dosahoval priemerný mesačný netto zárobok 18.226,- Kč. Dňa 5.5.2014 s prenajímateľom JR. uzavrel zmluvu o nájme bytu, v čl. III. ktorej sa ako zmluvné strany dohodli na nájomnom 7.000,- Kč mesačne.

Navrhovateľka návrhom zo dňa 30.9.2014, v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza č. k. 4P 55/2014 domáhala sa, aby vyživovacia povinnosť odporcu k maloletej L. bola zvýšená zo sumy 150,- eur na sumu 500,- eur mesačne, s účinnosťou od 1.9.2014. Návrh odôvodnila tým, že v školskom roku 2014/2015 maloletá navštevuje X. ročník Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka č. 1, Prievidza, odbor hotelová akadémia, štúdium na ktorej škole je finančne náročné. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 4P 55/2014-59 zo dňa 7.4.2015 návrh navrhovateľky zamietol, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.5.2015. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že z porovnania pomerov u oprávneného a povinného je možné konštatovať, že na strane maloletej L. nedošlo k podstatnej zmene pomerov. Prvotné náklady na štúdium, ktoré jej vznikli, boli celoročnými nákladmi, resp. nákladmi na obdobie celého štúdia, ktoré sa neopakovali. V čase rozhodovania súdu vo veci samej v konaní č. 4P 55/2014 navrhovateľka poberala invalidný dôchodok 240,- eur a úrazovú rentu 182,- eur mesačne. Odporca bol dobrovoľne nezamestnaný, mal príjem z brigádnickej činnosti, z príjmu z ktorej bol schopný zaplatiť nájomné za prenajatý byt (7.000,- Kč). V konaní bolo zistené, že spoločnosť Mi-King, s.r.o. Praha s ním skončila pracovný pomer okamžitým zrušením z dôvodu, že dňa 9.1.2015 vykonával prácu pod vplyvom alkoholu.

Navrhovateľka návrhom zo dňa 19.8.2015, v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza č. k. 7P 46/2015 domáhala sa zvýšenia výživného na maloletú L. na sumu 250,- eur mesačne. Za odporcu v konaní však označila L. Križánka, nar. 5.3.1967. Dňa 29.10.2015, preto návrh zobrala v celom rozsahu späť. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7P 46/2015-31 zo dňa 29.10.2015 konanie vo veci zastavil.

Z účastníckej výpovede navrhovateľky vyplýva, že v školskom roku 2015/2016 maloletá L. navštevuje už X. ročník Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka č. 1, Prievidza. V auguste 2015 absolvovala reparát z matematiky a zo slovenského jazyka. V tejto súvislosti po dobu jedného mesiaca, v intenzite raz za týždeň chodila na doučovanie. Za jednu hodinu doučovania, každý týždeň platila sumu 7,- eur. Na vyučovanie sa prepravuje MHD, výška nákladov z tohto titulu vynaložených predstavuje 25,- eur mesačne. Pri príležitosti začatia školského roka jej zakúpila zošity, perá, pravítka,

kalkulačku, učebnicu cudzieho jazyka, z ktorých nákladov časť financovala jej matka. Odo dňa 1.8.2015, od ktorého navrhuje zvýšiť rozsah vyživovacej povinnosti, maloletej zakúpila nohavice, košele, 2 páry topánok za sumu 80,- eur celkovo. Z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie jej oblečenie zakupuje za ceny dostupné, resp. cez internet (je evidovaná v skupine „darujem oblečenie“), v ktorom prípade platí len poštovné. Na hodiny pracovného vyučovania maloletá potrebuje rondon, nemá však (navrhovateľka) k dispozícii peniaze potrebné na zaplatenie jeho kúpnej ceny. Došlo k situácii, keď vyučujúci učiteľ dal maloletej Jane do žiackej knižky známku 5, pre chýbajúcu pomôcku - rondon. V poslednom školskom roku štúdia sa dieťa zúčastní stužkovej slávnosti. Z tohto titulu má platiť každý rok finančný príspevok, k čomu zatiaľ, vzhľadom na jej (navrhovateľky) nepriaznivú situáciu nedošlo. Záľubou maloletej je kreslenie, avšak základnú umeleckú školu nenavštevuje. V intenzite raz za pol roka jej kúpi kancelársky papier a kriedy. V rámci svojich aktuálnych finančných možností jej poskytuje peniaze na vreckové, v priemere mesačne je to suma 12,- eur až 15,- eur. Náklady za užívanie mobilného telefónu predstavujú sumu 12,- eur mesačne. Od útleho veku sa lieči na alergie, sú jej predpisované lieky a spreje, za účelom zlepšenia dýchania. Užíva Rupafin, za balenie s počtom 90 tabletiiek výška doplatku je 1,60,- eur. Inhalačný sprej jej je predpisovaný raz za tri mesiace, s doplatkom 1,- eur. V novembri 2015, z dôvodu zápalu obličiek bola hospitalizovaná v nemocnici.

Z vyjadrenia Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka č. 1, Prievidza (č. I. 22 spisu 7P 46/2015) zo dňa 1.10.2015 vyplýva, že maloletá L. navštevuje odbor: hotelová akadémia. Náklady na štúdium, ktoré platí jej zákonný zástupca ročne pozostávajú z: učebnica cudzieho jazyka 45,- eur, školské potreby (perá, ceruzky, fixky, zošity, atď.) 20,- eur, príspevok na stužkovú slávnosť 40,- eur, príspevok do Rady rodičov 10,- eur, do triedneho fondu na odborné exkurzie 5,- eur, na príspevok na suroviny na hodiny technológie prípravy pokrmov 60,- eur, pracovné oblečenie kuchárske a čašnícke 100,- eur.

Z lekárskej správy MUDr. K. I. (navrhovateľka udelila súdu súhlas, aby pre účely konania boli zverejňované informácie o zdravotnom stave dieťaťa) vyplýva, že zdravotný stav maloletej je dlhodobo sledovaný alergológom, z titulu ochorenia astmou a sennou nádchou. Užíva Rupafin (1x denne), výška doplatku za balenie je 1,60,- eur, Ecobec - inhalačná liečba, výška doplatku je 1,- eur, Montelukast, výška doplatku za balenie je 2,- eur. Od jesenného obdobia 2015 bola opakovane chorá, užívala antibiotiká na zápal priedušiek s doplatkom 3,- eur. Pre absces za pravou mandľou bola hospitalizovaná v nemocnici, užívala 2 balenia Zinnatu s doplatkom 2,- eur za 1 balenie. Posledné ochorenie je evidované od 12.11. do 23.11.2015, kedy bola pre zápal obličiek hospitalizovaná. Stav si vyžiadal liečbu antibiotikami po dobu 28 dní s doplatkami a s nákladmi na voľnopredajné lieky vo výške okolo 10,- eur.

Zo správy o prešetrení rodinných pomerov vyplýva, že navrhovateľka s maloletou užívajú 2 izbový mestský byt. Počas pohovoru pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že dieťa by potrebovalo nové oblečenie i obuv, avšak z dôvodu nedostatku peňazí si nemôže dovoliť jej ho kúpiť. Preto jej nekúpila ani rondon a neposkytla peniaze na zaplatenie príspevku na stužkovú slávnosť.

Z registra Sociálnej poisťovne a z vyjadrenia jej pobočky v Prievidzi vyplýva, že navrhovateľka je poberateľkou invalidného dôchodku 247,40,- eur, úrazovej renty 184,50,- eur mesačne, nemocenských dávok v nasledovnej výške: november 2015 22,70,- eur, december 2015 234,20,- eur, január 2016 234,20,- eur február 2016 219,10,- eur. Dňa 30.10.2015 so spoločnosťou Carcoustics Slovakia Nováky, s.r.o. Nováky uzavrela pracovnú zmluvu na druh práce: operátor výroby. Od 16.11.2015 je uznaná za dočasne práceneschopnú.

Z účastníckej výpovede navrhovateľky vyplýva, že zálohové platby za služby poskytovanie ktorých je spojené s užívaním bytu, vrátane inkasa platí vo výške 240,- eur mesačne, za internet 12,- eur mesačne, za služby za užívanie mobilného telefónu 25,- eur mesačne. Štvrťročne platí poisťné za byt vo výške 12,- eur. Z titulu uzavretej kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bola umývačka riadu, platí splátku kúpnej ceny 25,- eur mesačne.

Z účastníckej výpovede odporcu vyplýva, že od 15.6.2015 bol zamestnancom spoločnosti Workline, s.r.o. Praha a aktuálne pracuje u People Capital CZ, s.r.o. Praha. Býva na ubytovni, pričom náklady v tejto súvislosti vzniknuté mu platí zamestnávateľ. V priebehu týždňa pracuje 5 dní v dĺžke 12 hodín denne. Zo mzdy za vykonanú prácu platí výživné na maloletú L., financuje si náklady na stravu v sume okolo 15,- eur denne, na oblečenie. Po dobu troch rokov si chce kúpiť tenisky, ale na tieto účely nemá

dostatok peňazí. Za obdobie posledných dvoch rokov si kúpil len spodné prádlo a ponožky. Konzumuje pivo, denne za dve fľaše zaplatí 18,- Kč. Fajčí, za cigarety mesačne zaplatí 1.000,- Kč. Je užívateľom mobilného telefónu, raz za pol roka si dobíja kredit sumou vo výške 300,- Kč. Jeho denný režim je taký, že po skončení pracovnej doby oddychuje na ubytovni. V období posledných 10 rokov pracuje len ako vodič vysokozdvížneho vozíka. Na život na území Českej republiky si zvykol aj preto, lebo zamestnávateľa tam platia mzdu načas. Je nemajetný, bez úspor, nemá žiadne dlhy. V čase pojednávania na účte v banke v Českej republike mal vedenú sumu 260,- Kč. Príležitostne mu vypomôže jeho matka, a to sumou do 50,- eur. Poskytnuté peňažné prostriedky jej postupne spláca. Platí mu aj poisťné z titulu uzavretej zmluvy o životnom poistení. Trpí vysokým krvným tlakom, ochorením kĺbov, má problémy so zrakom. V období posledných troch mesiacov za lieky platil sumu 300,- Kč mesačne. Na vyšetrenia prichádza v intenzite raz za dva mesiace.

Dňa 12.6.2015 medzi odporcom a Workline, s.r.o. Praha bola uzavretá pracovná zmluva na dobu určitú do 31.12.2015, na druh práce: pomocný montážny pracovník, pomocný pracovník v sklade, vodič vysokozdvížneho vozíka, pomocný pracovník v elektrotechnike. Na základe uzavretej pracovnej zmluvy mal miesto výkonu práce u užívateľa Continental, Brandýs nad Labem - Mladá Boleslav. Podľa vyjadrenia uvedeného zamestnávateľa pracovná zmluva mu bola predĺžená do 29.2.2016, pričom okrem mzdy za vykonanú prácu mu boli vyplácané ja cestovné a stravné náhrady. V dohode č. 1 o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 31.12.2015 je uvedené, že pracovný pomer sa dojednáva do 29.2.2016. Dňa 26.2.2016 spoločnosť Workline, s.r.o. Praha súdu oznámila, že pracovný pomer s odporcom bol skončený ku dňu 31.1.2016. Podľa predloženého mzdového listu odporca počas trvania pracovného pomeru dosahoval priemerný mesačný netto zárobok 8.077,37,- Kč a cestovné a stravné náhrady v priemere mesačne vo výške 5.569,12- Kč. Dňa 29.1.2016 medzi odporcom a spoločnosťou People Capital CZ, s.r.o. Praha bola na dobu určitú do 31.12.2016 uzavretá pracovná zmluva na druh práce: montážny robotník, pracovník v sklade, vodič vysokozdvížnych vozíkov, operátor vo výrobe, mechanik a opravár elektronických prístrojov. Podľa čl. III. zmluvy odporca je k výkonu práce pridelený k užívateľskému zamestnávateľovi. V mzdovom výmere je uvedená mzda 13.600,- Kč mesačne netto.

Z vyjadrenia Mi-King, s.r.o. Praha (č. I. 166) vyplýva, že odporca počas trvania pracovného pomeru vykonával prácu na pozícii operátor. Ich spoločnosť zamestnancov na tejto pozícii zamestnáva i v súčasnej dobe. Podľa pracovnej zmluvy zo dňa 6.10.2008 pracovný pomer bol uzavretý na dobu neurčitú. Pred skončením pracovného pomeru dosahoval priemerný mesačný netto zárobok 18.168,- Kč.

Zo svedeckej výpovede T.j vyplýva, že odporcovi finančne vypomáha tak, že za neho platí poisťné. Potvrdila, že z titulu zdravotných problémov užíva (odporca) lieky.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Ustanovenie § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pritom výslovne umožňuje zmenu rozsudku odsudzujúceho na plnenie v budúcnosti zročných dávok, avšak len ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok. Súd pri rozhodovaní o takomto návrhu je povinný prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného.

Zmenou pomerov na strane maloletého dieťaťa môže byť nárast jeho potrieb, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného (ustanovenie § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4 a ods. 5, § 75 ods. 1 Zák. o rodine). Výživné pre maloleté dieťa je pritom určené nielen k uspokojovaniu výživy v užšom zmysle (základné nároky), ale i v širšom zmysle (odôvodnené hmotné potreby), ako je šatstvo, obuv, hygiena, atď., a tiež ďalších potrieb, dôležitých pre jeho úspešnú výchovu. Odôvodnené potreby dieťaťa sú súčasne závislé i od schopností a možností rodičov.

Navrhovateľka podaným návrhom predmetom konania urobila nárok o zvýšenie výživného (s účinnosťou od 1.8.2015) k maloletej Jane, nar. 10.12.1998.

Procesným dokazovaním súd zisťoval, či na strane maloletej Jany došlo k takej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom zmeny pôvodného rozhodnutia.

Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 4P 55/2014-59 zo dňa 7.4.2015 zamietol návrh navrhovateľky o zvýšenie výživného k maloletej L. Dospel k právnomu záveru, že síce prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému predstavuje zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa, avšak od doby poslednej úpravy rozsahu výživného uplynula len krátka doba, a prvotné výdavky na štúdium na strednej škole: poplatok 34,- eur za nákup potravín na predmet technológia prípravy pokrmov, náklady 28,- eur za školské učebnice a pomôcky, 150,- eur za čašničky a kuchárske oblečenie, poplatok 50,- eur Rade školy, sú celoročnými nákladmi, resp. nákladmi na obdobie celého štúdia, ktoré sa mesačne neopakujú. Súd v uvedenom konaní teda pomery na strane dieťaťa posudzoval v čase začatia štúdia na strednej škole s tým, že ide o zmenu pomerov, ktorá neodôvodňuje zvýšenie výživného.

Rozsudok č. k. 4P 55/2014-59 zo dňa 7.4.2015 predstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

Povinnosťou súdu v prejednávanej veci (č. k. 7P 61/2015) ako súdu rozhodujúceho o zmene pôvodného rozhodnutia (č. k. 12P 18/2014-28 zo dňa 12.5.2014) bolo skúmať, či ku dňu 1.8.2015, od ktorého navrhovateľka navrhla zvýšiť výživné, došlo na strane dieťaťa od obdobia vydania pôvodného rozhodnutia k zmene pomerov, a či táto zmena je podstatná, kvalifikovaná, a či odôvodňuje zvýšenie výživného.

V školskom roku 2015/2016 maloletá L. avštevuje už 2. ročník Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Nábřežie J. Kalinčiaka č. 1, Prievidza, odbor: hotelová akadémia. Od 25.5.2014, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok č. k. 12P 18/2014-28 zo dňa 12.5.2014 do dňa začatia školského roka 2015/2016 (1.9.2015) uplynula doba 16 mesiacov, a do dňa rozhodnutia vo veci samej doba dvoch rokov. Maloletá je v období fyzického vývoja, pričom sa blíži veku dospelaj ženy. V tejto súvislosti sa zvýšili náklady na úhradu jej základných odôvodnených potrieb: strava, oblečenie, hygienické a kozmetické potreby. Podľa doterajšej súdnej praxe (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 6CoP 67/2013) nárast nákladov na maloleté dieťa v súvislosti s nárastom jeho veku, vo všeobecnosti sám osebe predstavuje takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie

výživného. Navrhovateľka, i keď na úkor svojho životného minima, zabezpečuje starostlivosť o maloletú a uspokojuje jej zvýšené potreby tak, ako postupne vznikajú. Poskytuje jej stravu, ošatenie, bývanie a zabezpečuje jej hygienické a kozmetické potreby, a potreby pre školskú dochádzku. Oblečenie jej však zakupuje len za ceny dostupné alebo ide o oblečenie nadobudnuté darom od iných osôb. Maloletá by potrebovala na hodiny praktického vyučovania rondon, ale navrhovateľka zo svojho príjmu jej ho nemôže kúpiť. Nastala už aj situácia, keď pre chýbajúci rondon dostala do žiackej knižky známku 5. Náklady na oblečenie, na stravu, na hygienu u dieťaťa, ktoré sa blíži veku 18 rokov, sú nesporne vyššie ako u pätnásťročného dieťaťa (obdobie poslednej úpravy výživného). Pokiaľ súd zistí, že je v schopnostiach a možnostiach odporcu platiť zvýšené výživné, tak nie je dôvod, aby dieťa bolo vystavené situácii, že bude nosiť obnosené veci po iných osobách. Tiež je potrebné dosiahnuť stav, že na vyučovanie bude prichádzať so všetkými potrebnými učebnými pomôckami, vrátane pracovného oblečenia (rondon), a že si zaplatí aj príspevok na stužkovú slávnosť. Vo veci č. k. 4P 55/2014 súd prvotné náklady na štúdium na strednej škole na strane maloletej Jany ako oprávneného dieťaťa vyhodnotil tak, že predstavujú zmenu pomerov, ale nie podstatnú. Z vykonaného dokazovania v prejednávanej veci (č. k. 7P 61/2015) vyplýva (vyjadrenie Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Nábřeží J. Kalinčiaka č. 1, Prievidza zo dňa 1.10.2015, založené na č. l. 22 spisu 7P 46/2015), že náklady na štúdium sa zvyšujú, a teda nezostali len na úrovni prvotných nákladov, keď podľa vyjadrenia školy, maloletej bolo potrebné dokúpiť pracovné oblečenie, zakúpiť učebnicu za 45,- eur. Medzi zvýšené odôvodnené potreby dieťaťa pritom nepatria len pravidelné mesačné výdavky ale i také, ktoré sa platia jednorázovo (učebnica, atď.) a sú určené na prehlbovanie vzdelania. Maloletá sa na vyučovanie prepravuje MHD, v ktorej súvislosti sa zvýšili jej mesačné výdavky o sumu okolo 25,- eur mesačne. Zmena pomerov, ku ktorej došlo od 1.9.2015 je už podstatná, kvalifikovaná a odôvodňuje zvýšenie výživného. Súd však procesným dokazovaním zisťoval, či je v schopnostiach a možnostiach odporcu platiť výživné vo vyššej sume ako 150,- eur. V čase poslednej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti bol zamestnancom Mi-King, s.r.o. Praha, u ktorého dosahoval priemerný mesačný netto zárobok 18.226,- Kč, z ktorého len titulom nájomného (výdavok preukázal predloženou nájomnou zmluvou) platil sumu 7.000,- Kč, po zaplatení ktorej mu zostávala na úhradu jeho ďalších odôvodnených potrieb a platenie výživného k dispozícii ešte suma 11.226,- Kč. Ku skončeniu pracovného pomeru došlo zo strany zamestnávateľa okamžitým zrušením z dôvodu zistenia, že prácu vykonával pod vplyvom alkoholu. Ku dňu 1.9.2015, od ktorého dňa súd zvýšil rozsah vyživovacej povinnosti až do 31.1.2016 bol zamestnancom spoločnosti Workline, s.r.o. Praha, s ktorou mal uzavretú pracovnú zmluvu na dobu určitú. Počas trvania pracovného pomeru dosahoval priemerný mesačný netto zárobok 8.077,37,- Kč a cestovné a stravné náhrady v priemere mesačne vo výške 5.569,12,- Kč. Celkový jeho príjem predstavoval sumu 13.646,49,- Kč. Je potrebné uviesť, že i keď cestovné a stravné náhrady nie sú príjmom za vykonanú prácu, sú však určené na uspokojovanie potrieb zamestnanca ako je strava, cestovné, ubytovanie. Odporca však, ako to vyplýva z jeho účastníckej výpovede, náklady na bývanie nemal, lebo ich za neho financoval zamestnávateľ. Od 1.2.2016 je zamestnancom People Capital CZ, s.r.o. Praha, podľa predloženej pracovnej zmluvy dosahuje netto príjem 13.600,- Kč s tým, že táto suma mu je poukazovaná na účet. Náklady na bývanie nemá, lebo ich platí zamestnávateľ. Príjem odporcu po 1.2.2016 je teda takmer na rovnakej výške ako jeho príjem spolu so stravnými a cestovnými náhradami pred uvedeným dátumom, a od 1.9.2015. Z ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva princíp potenciality príjmov ako inštitútu, ktorý ochraňuje záujmy oprávneného. Súd je povinný hodnotiť nielen reálne dané pomery povinného, ale aj tie, ktoré by mohli za určitých okolností existovať. Odporca sa bez vážneho dôvodu (pre konzumáciu alkoholu na pracovisku bol s ním okamžite skončený pracovný pomer) vzdal zamestnania u Mi-King, s.r.o. Praha, kde dosahoval netto príjem 18.226,- Kč. Súd však pri rozhodovaní o zvýšení výživného princíp potenciality príjmov neaplikoval, ale vychádzal z jeho (odporcu) reálne daných pomerov od 1.9.2015 do 31.1.2016, a po 1.2.2016. Ako to už bolo uvedené, keď pracoval u Mi-King, s.r.o. Praha titulom nájomného ako výdavku, ktorý bolo nevyhnutné vynaložiť, platil mesačne 7.000,- Kč a na ďalšie potreby mu tak zostala k dispozícii suma 11.226,- Kč mesačne. Teda, keby súd aplikoval princíp potenciality príjmov vychádzal by zo sumy 11.226,- Kč, čo je ale nižšia suma, ako je reálne daný príjem odporcu po 1.9.2015, ktorý je vyšší o 2.420,49,- Kč (13.646,49,- Kč mínus 11.226,- Kč), resp. o 2.374,- Kč (13.600,- Kč mínus 11.226,- Kč) mesačne, keďže nemá náklady na bývanie. S účinnosťou od 1.9.2015 súd zvýšil výživné na sumu 170,- eur (o 20,- eur mesačne), do ktorej sumy sa premietli zvýšené náklady na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, a ktorú je schopný zo svojho príjmu platiť. Suma 250,- eur mesačne, na ktorú navrhla zvýšiť výživné navrhovateľka je neprimerane vysoká, nezohľadňuje zvýšenie potrieb maloletej, a ani schopnosti a možnosti odporcu. Okrem sumy 170,- eur mesačne pritom navrhovateľka bude mať k dispozícii aj rodinné prídavky, ako príspevok od štátu, ktoré sú tiež určené na úhradu potrieb dieťaťa. Vyživovaciu povinnosť k maloletej Jane má pritom i ona. Je potrebné uviesť, že výživné od odporcu je určené

výlučne na uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa, a nie na potreby navrhovateľky (v návrhu uviedla, že má náklady na mobilný telefón, že spláca pôžičku, ktoré náklady však nie sú zvýšenými odôvodnenými potrebami maloletej). Odporca nedosahuje nadštandardné príjmy, resp. príjmy, z ktorých by bol schopný platiť výživné vyššou sumou ako 170,- eur mesačne. V konaní nebolo preukázané, že by mal aj iné príjmy. Pri rozhodovaní vo veci súd zohľadnil aj to, že je fyzicky pracujúcou osobou, ktorá na regeneráciu pracovných síl potrebuje k dispozícii väčšie množstvo finančných prostriedkov v porovnaní s nezamestnanou osobou a má i náklady na lieky. Navrhovateľka za zmenu pomerov na strane maloletej označila i to, že zdravotný stav dieťaťa sa zhoršil. Podľa lekárskej správy ošetrojúcej lekárky však maloletá sa naďalej lieči na astmu a sennú nádchu. Týmto ochorením trpela aj v čase konania 12P 18/2014. Faktom je, že bola hospitalizovaná pre absces za pravou mandľou a pre zápal obličiek, avšak náklady, ktoré v tejto súvislosti vznikli si vyžiadali doplatok 10,- eur (č. l. 97), čo je suma, ktorá sama osebe nie je dôvodom pre zvýšenie výživného. Navrhovateľka navrhla zvýšiť výživné od 1.8.2015 z dôvodu, že maloletá mala absolvovať reparát z dvoch vyučovacích predmetov, a že po dobu jedného mesiaca absolvovala doučovanie v intenzite raz za týždeň, z ktorého titulu platila poplatok 7,- eur, čo je celkovo suma 28,- eur. V auguste 2015 však nevznikli náklady na cestovné, v súvislosti s prepravou na vyučovanie, preto súd výživné zvýšil až od 1.9.2015.

Navrhovateľka návrh podala dňa 29.10.2015, pričom zvýšenia výživného od 1.8.2015 sa domáhala už v konaní č. 7P 46/2015, v ktorom návrh dňa 19.8.2015 zobrala späť po zistení, že nesprávne označila meno, priezvisko otca dieťaťa. Výživné (aj zvýšené) pre maloleté dieťa možno priznať spätne bez ohľadu na to, či konanie bolo začaté na návrh alebo z úradnej povinnosti. Z ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine však vyplýva, že musí ísť o prípad hodný osobitného zreteľa (t. j. ak má byť zvýšené výživné aj za obdobie pred podaním návrhu). V konaní bolo preukázané, že k podstatnej zmene pomerov u maloletej došlo už ku dňu 1.9.2015, pričom navrhovateľka zákonný nárok pôvodne uplatnila včas, t. j. po zistení, že zmeny pomerov nastanú, resp. už nastali (zvýšené výživné uplatňovala už od 1.8.2015), pričom len v dôsledku chyby pri vyhotovení návrhu ho zobrala späť. Zrejme jej išlo o to, aby sa konanie (č. 7P 46/2015) nepredžovalo v dôsledku procesných rozhodnutí: zámena účastníka (odporcu). Tieto okolnosti potom súd viedli k názoru, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý umožňuje zvýšiť výživné od 1.9.2015.

Zameškané výživné za obdobie od 1.9.2015 do 31.5.2016 predstavuje 180,- eur (9 mesiacov krát 20,- eur), na zaplatenie ktorej sumy súd povolil odporcovi splátky po 10,- eur mesačne.

V priebehu konania dňa 27.12.2015 (č. l. 112) odporca vzájomným návrhom predmetom konania urobil nárok o zníženie výživného, ktorý dňa 2.2.2016 (č. l. 134 - súd podanie posúdil podľa obsahu) zobral späť. Podľa § 97 ods. 3 a § 96 ods. 1 veta prvá a tretia O.s.p. súd konanie o vzájomnom návrhu odporcu zastavil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.